

העלון לאברכי כולל, בני הישיבות ולכל לומדי התורה

האיחוד בחידוד

המאחד בקרבו חידודים ותשובות בהלכה ובאגדה

לע"נ ר' שמעון יהודה בן הגה"צ ר' אברהם יעקב (זיידל) עפשטיין זצוקלה"ה

פרשת בהר בחקתי תשע"ג

גליון 101
שנת 7
שבועית

דבר תורה

בשברי לכם משה לחם ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד והשיבו לחמכם במשקל ואכלתם ולא תשבעו. וקרא לו כ"ו

פסוק זה נדרש בתורת כהנים בפרשתנו (פרשה ב' פרק ו' אות ב') "בשברי לכם מטה לחם. לרבות כל מסעדי לחם. ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד. מבלי עצים, והשיבו לחמכם במשקל שתהא פת ניפולה, והן יושבות ומשקלות אותה בתנור", וכדרשה זו ביאר רש"י בפסוק.

והקשו המפרשים, מדוע דרשו שהסיבה שעשר נשים אפו יחדיו בתנור אחד הוא מחוסר עצים, משמעות הדבר שאחד מהקלות הוא, שיחסר להם עצים, אולי הסיבה היא מחמת החסרון בלחם, שחבל להסיק תנור עבור לחם כמה מועט, על כן יאפו עשר נשים בתנור אחד, ולעולם חוסר עצים אינו בכלל הקלות (עיי' בגור אריה ועוד, מה שביארו כל אחד בדרכו).

בפסחים ל"ז ב' נחלקו רבי יהודה ור"ק לגבי מעשה אילפס (והיינו בצק שבישלוהו), האם הוא חייב בחלה או לאו, והגמ' מעמידה את מחלוקתם שמדובר שחזרו ואפו בתנור את המעשה אילפס (לאחר שבישלוהו), שלח"ק היא חייבת בחלה, שהרי סוף סוף אפוח בתנור, ועל כן היא נקראת 'לחם', ולחם חייב בחלה, ואילו רבי יהודה, "אין לחם אלא האפוי בתנור מעיקרא", והיות ובתחילה בישלוהו, שוב אינה נקראת לחם והיא פטורה מחלה, ועל כך מביאה הגמ' את דברי רבא, "מאי טעמא דרבי יהודה, דכתיב ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד, האפוי בתנור אחד (ולא בשני תנורים, כגון אילפס ותנור - רש"י) קרוי לחם, ושאי' אפוי בתנור אחד אין קרוי לחם".

איתא ברכות ל"ה ב', "ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום רבי יהודה ברבי אלעאי, בא וראה שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים. דורות הראשונים היו מכניסין פירותיהן דרך טרקסמון (שערי הבית והחצר - רש"י) כדי לחייב במעשר, דורות האחרונים מכניסין פירותיהן דרך גגות דרך חצרות דרך קרפיות כדי לפטור מן המעשר, דאמר רבי ינאי, אין הטבל מתחייב במעשר (מן התורה, אבל אכילת קבע אסור לאכול מדרבנן - רש"י) עד שיראה פני הבית (פתח כניסה ויצאה - רש"י), שנאמר (דברים כ"ו ו') בערת הקדש מן הבית, ורבי יוחנן אמר, אפילו חצר קובעת, שנאמר (שם ל"ב), ואכלו בשעריך וישבעו".

והיינו שבמצות הפרשת תרומות ומעשרות נאמר שחייב הבעלים בהם הוא לאחר גמר מלאכה והכנסתם לבית, וכלשון חז"ל 'רואה פני הבית', והיינו שלאחר שעשו 'מירוח', וזוה הסתיימה מלאכת התבואה שבחוק, כאשר מכניסים אותה לבית האדם או למקום אילטונה בכניסה הראויה, הרי שהיא מתחייבת בתר"מ ומקבלת שם 'טבל' שאסור לאכול ממנה אפילו עראי. וחז"ל מלמדים אותנו שיש רשות לאדם לעקוף את חיוב תר"מ על ידי שיכניס את התבואה לביתו דרך ארובה או חלון, שעל ידי זה התבואה תהיה פטורה מן המעשרות והוא יוכל לאכול עראי בלא הפרשת תר"מ.

דרך נוספת להפטר מן המעשרות, היא ע"י דברי רבי אושעיא, כדאיתא בפסחים ט' א' ועוד הרבה, "דאמר רבי אושעיא, מערים אדם על תבואתו ומכניסה במוץ שלה, כדי שתהא בבימתו אוכלת ופטורה מן המעשר", והיינו שאדם יכול להכניס את התבואה לביתו דרך הפתח אם היא עדיין לפני גמר מלאכה, שהמוץ מעורב בה, ובאופן זה היא תהיה פטורה מן המעשר גם אם הוא יסיר ממנה את המוץ בתוך הבית, היות ובשעת כניסתה לבית היא היתה לפני גמר מלאכה.

מצוות חלה גם היא נכללת במצוות תרומות ומעשרות, שאף היא נקראת תרומה, ועל כן גם בה ישנה אפשרויות למי שמעוניין להפטר ממנה, וכגון מי שילוש עיסה בשיעור קטן, שהוא פטור מן החלה, ולדעת רבי יהודה שמעשה אילפס שאפיוהו פטור מן החלה, ישנה אפשרות נוספת להפטר מחיוב חלה, אם הוא יבשל את הוצק לפני אפייטו, שהרי הוא נאפה בשני תנורים, ורק הנאפה בתנור אחד חייב בחלה וכדלעיל.

ומעתה, כותב ה'פרחי ניסן' שבספר 'קהלת יצחק', בשם הגאון מ"ה אליהו זצ"ל אב"ד דק"ק קאליש, מבוארים הטב על דרך החידוד דרשת התורת כהנים שהסיבה שעשר הנשים אפוח את לחמם בתנור אחד הוא מחוסר עצים, שהיה המסוקה של כל הקלות היא, שיהיו רעבים עד מות, שיאכלו בשר בניהם ובנותיהם, ובמצב שכזה אדם מחפש אחר דרך לאכול את כל מה שיש לו ולהמנע מלתת ממנו תר"מ וחלה, ועל כן, לדעת רבי יהודה שמפסוק זה של ואפו עשר נשים וגו' למדים שחייב חלה הוא רק אם אופים את הלחם בתנור אחד, נמצא שיש להמנע מהמבצ הקשה והאיום של רעב בו הם יהיו, בכל זאת, אין יעשו עשר הנשים יחד עיסה בשיעור גדול, הרי שיתחייבו בהפרשת חלה ויצטרפו לתת חלק מהעיסה לכהן. ולכאורה יש מקום לשאול, מדוע לא יקחו את אותה עיסה וקודם יבשלוהו בלא כך יאפוח, כך שיהיו פטורים מחיוב חלה ויוכלו לאכול את כל העיסה ואלו לתת חלק ממנה לכהן, אלא התשובה היא שבאותה עת חלק מהקללה הוא המחסור בעצים, ועל כן הם לא יכולים לבשל ולחזור לאפות את העיסה, וזה מה שהתורת כהנים בא ללמדנו, שהקללה של חוסר עצים תהיה כה חמורה, עד שאפילו לא תהיה להם אפשרות לאפות עיסה פעמים בכדי להרויח את חלק החלה הניתנת לכהן, "ומשנה שברון ישברו. וה' ישיב שבותינו וירפא שברנו אמנ".

כתב חידה

בשמות רבות נקראתי, והחמה במקומה העמדתי.

בשבעה נספרתי ובשמונה נמנית, ובשנים מהעשרה השתמשתי.

בני דורי נצרו לשונם, ובימי שתק כל העולם.

מי אני?

רמז: דמות הקשורה לפרשה

תזכורת: הקשר בין הדמות לפרשה הוא בתזכורת או במיזחה בפרשה או בפש"י

מעניא דירחא

מולד חודש סיון
יום שישי
בשעה 7:49.16 בבוקר

"...ואומר יעלה ויבא ברצה, ואם לא אמרו בערבית, אין מחזירין אותו, אבל אם לא אמרו שחרית ומנחה, מחזירין אותו" (ש"ע ת"כ ס"א).

היכן מצינו שיש חומרא בתפילת ערבית דר"ח, יותר משאר תפילות ראש חודש.

חילוקא דרבנן

כתיב (ויקרא לו ו'), "ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחזירין והשפתי חיה רעה מן הארץ ותקב לא תעבר בארצכם", ופרש"י, "ונתתי שלום. שמא תאמרו הרי מאכל והרי משתה, אם אין שלום אין כלום, תלמוד לומר אחר כל זאת ונתתי שלום בארץ, מכאן שהשלום שקול כנגד הכל. וכן הוא אומר עושה שלום ובורא את הכל", ומלשון רש"י "וכן הוא אומר", לכאורה משמע שהוא פסוק.

ע"י בפסוק (ישעיה מ"ה ז'), "יוצר אור ובורא חשך עשה שלום ובורא רע אע"ג עשה כל אלה", ופרש"י, "יוצר אור. לצדיקים: ובורא חושך. לבלב, וכן עושה שלום ובורא רע", ומבואר דלשון הפסוק אינו 'בורא את הכל' והפירוש 'בורא רע' הוא על בבל הרשעה, וא"כ איך מדוקדק בפסוק שהשלום שקול כנגד הכל.

וצריך ביאור!!!

בין חידות

איזו מצוה נתקנה כדי שאדם יתעורר על ידה להתפלל על העולם השרוי בצער.

מעשה רב

לקראת ערב ראש חודש ניסן נתקבצו יחדיו כמה יהודים להתארגן יחד לפקוד את קברי הצדיקים בקצה הארץ. היה זה יום סגירי, השמים קדרו בעבים ומדי פעם מטר ניתך ארצה. במהלך המסע בין הקברים לאחר שנסעו כבדת דרך מאחד הקדושים אשר בארץ, נזכר לפתע ר' ראובן שהוא שכח את ספר התהלים שתוח על יד ציונו, ועל כן ביקש מהנהג הנוסעים שישובו חזרה לקחת את ספר התהלים שנשכח שם פתוח, שהרוחות העזות והגשם העתיד לירד יוכלים חלילה להביא את הספר ליד ביזיון. כשראה ר' ראובן לאחר שנסעו לא יעלה בידו, הציע בפני הנהג והנוסעים, שהם יעשו כעת חניה של זמן מה, והוא ינסה להשיג מניית שתיארו לציון ותחזירו אליהם, ואם הוא ישיג מניית מיידית, הדבר לא יקח יותר ממספר דקות.

ר' שמעון ור' לוי שהיו בין הנוסעים, התדיינו ביניהם עד כמה הם מחוייבים להענות לבקשה. גם מצד מידות טובות והנהגה נכונה, יש בה כללים, טען ר' שמעון, וכמדומה שלמעשה אין להתעקב בשביל זה, שהרי שכחה הוא קרוב לפשיעה, ועליו לחפש דרך להציל את הספר מבלי להטריח את הנוסעים בהמתנה.

לעומתו טען ר' לוי, שאם נדון כאן מצד הפסד הממון של ר' ראובן, יתכן ויש צדק בדבריך, אלא שיש לדון גם מחמת ביזיון הספר המרוחות והגשמים, ולכלפי הצלת הספר מבזיונו, כולנו מחוייבים בכך בשות.

גם מחמת הצלת הספר מבזיונו, טען ר' שמעון, אין כל חיוב לנסוע, שהרי הספר נמצא במרחק נסיעה, ומיניין שיש לנסוע ולהוציא ממון ולהתעבב זמן בכדי למנוע זאת. ומה שיש לטעון "וכי כך עושים לבן לוי", יתכן ואף ר' ראובן עצמו אינו מחוייב בכך, ואם רצונו להתחסד, אין טענה שכוח, ובמיוחד שבימינו שייכות מצוייט, ויכול לפרוש מאתנו ולחזור בשירה אחת.

השאלה היא, הצדק עם מי ?

מעניא דסדרא

"לפיכך מקריבין הקרבנות כולן אף על פי שאין שם בית בנוי וכו'... שהקדושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא" (רמב"ם פ"ו מהלכות ביה"ב, הלכה ט"ו).

היאך מוכח ע"פ פרשתינו, שאע"פ שאי אפשר להקריב קרבנות בזמן הזה, מ"מ שמא קרבן פסח שאני?

לחידושי שמורות ל'איחוד בחידוד' ולרבינים הנוחבים - מודיעין עלית - אויץ ישראל

תשובה דבר

אין להכריע בשום פנים ואופן על פי הכתוב כאן הלכה למעשה

תשובה ל"מעשה רב"

בתשובה לשאלה, האם ראוי להוקיע הוצאת שם רע המודרות שיש שעושים בל"ג בעומר בכל מקום, כמו שרבים רגמו לעשות במירון, או שאין לעשות כן.

כדי לברר שאלה זו נדון תחילה בשרוש מנהג עשית הילולא לכבוד רשבי' ביום ל"ג בעומר, וענין השמחה בזה, וכדלהלן:

המקור הראשון למנהג הגולה לציון רשבי' בעומר
[א] גדולי האחרונים כבר ציינו לדברי מהר"ח (תלמיד האריז"ל, בשערי' שער ו', ענין ספירת העומר), שכונת בת"ד: "ענין ל"ג בעומר שאסור בהספד ותענית ונפ"א, דע, כי הנה מ"ט ימי העומר הם ימי הדין... המתמתקים בימים האלו... ובה יתבאר טעם עונת מיתת כ"ד אלף תלמידי ר"ע בימים האלו, והטעם למה פסקו לענות בל"ג בעומר...".

והללן שם מוסיף: "ענין מנהג שנהגו ישראל ללכת ביום ל"ג בעומר על קברי רשבי' ור"א בנו אשר בקרבים בעיר מירון כנודע, ואוכלים ושתיים ומשחים שם, אני ראיתי למורי ז"ל שהלך לשם פעם אחת ביום ל"ג בעומר, הוא וכל אנשי ביתו... וזה היה פעם הא' שבא מצרים, אבל אני איני יודע אם זו היה קבי ויודע בחכמה וזה הנפלאה שהשיג אח"כ" והה"ד ונתן שאג"ש העיד ל... שהולך [האריז"ל] את בנו הקטן שם עם כל אנשי ביתו, וגם גילוח את ראשו כמנהג הידוע, ועשה שם יום משתה ושמחה, וכן העיד ה"ח אברהם הלוי, כי בשנה הזאת הלך הוא שם וכו' וגם בהיותו שם אמר נחם וכו', א"ל מורי ז"ל, כי ראה בקיץ את רשבי' ע"ה עומד על קברו, וא"ל, אמר אל האיש הזה אברהם הלוי, כי למה אמר נחם וכו' שמתחנני... במור שהיו עושים שמחה שם, אמנם לכאן משמע דגם האריז"ל לא היה הולך שם בכל שנה.

ומסיים מהר"ח ויטאל זע"א: "וכתבתי כל זה, להורות כי יש שורש במנהג הזה הזכר, ובפרט כי רשבי' ע"ה הוא מחמש תלמידים הגדולים של ר"ע, ולכן זמן שמחננו ביום ל"ג בעומר, כפי מה שביאר לעיל ביום ל"ג בעומר... אך לא נזכר בדבריו שהיו עושין מדורות, ובודאי לא שריפת בגדים וכו'".

אודות מנהג שריפת בגדים בקרבים לכבוד הר"ש

[ב] כמדומה, ראשון המוקדדים בענין זה, הוא הגרי"ש נתנון זצ"ל, בש"ת שו"א ומש"ב (תמישאה, סי' ט"ל) שכונת בת"ד: "אלב בלגת הרבה יש לדבר בזה על מה שנהגו לשרוף בגדים עליו בל"ג בעומר, והם עוברים על כל תשחיית... וגם הוא דרכי אמורי כמבואר בע"ז שם (א, א)... והרבה יש לדבר בזה, ומה אעשה כי בעוה"ל לא ישמעו בזה לקול המורים, וכבר אמרו כשם שמצוה לומר דבר הנשמע וכו', ובפרט דבר שנהגו והושבין המנהג שמצוה הם עושין... וישראל קדושים, ורובים זכות במצוה, ופשיטא שבמי האר"י ושאר קדושים אשר בארץ, לא היו עושים רק לימוד דל קברו, ותפלות ותחנונים... ופשיטא שהב"י וסייעתו לא היו מניחים לעשות כדאז, ורק אח"כ נתפשט המנהג, ואח"כ חשבו למנהג קדום, ומתיראים שלא יענשו ח"ו, ואני ערב על שם שאם היו יוקחים אותו ממון, והיו מפרנסים עניי א"י וכו', שיתור היה נוח לרשבי', והנאה לו, והנאה לעולם". ולפמנש"ל במבואר כדברי הרשב"א במש"כ דלא היה זה מנהג קדום, שהרי בדברי מהר"ח ה"ח, לא נזכר כלל שיש לעשות הדלקה במירון בל"ג בעומר, רק שאכלו ושתינו ושמוחו שם, ולא שכנאה כמעט ברור שלא ראוי הש"מ את מה שכונת מהר"ח, שהרי מבואר שם דלא בתפלות ותחנונים עסקו, אלא בעיקר בשמחה, ואיברא דלא נודע ברוב אצרות תבל בתקופתו ועל השמחה, שהיו גם הפמ"ג בס' תצ"ח התפלה על כן.

[ג] ועכ"פ זה נראה ברור שזולת במירון מקום מנוחת רשבי', ואפשר גם בצפת הנשקפה על פני ציונו, לא היה רווח ענין שמחה גדולה כפי מה"ל אמ"ה הרמ"א ז"ל 'ומבינים קצת שמחה, וגם מעשה עם האלה הלוי, היא מוכח שזה היה קצת מושם דבאתורה דרשבי' היה, שהרי בכל השנים נהג לומר 'נחם' ולא אירע לו דבר, שו"ד בברכ"א או"ח תצ"ח ד' שכבר נתקורר בזה, וכתב דע"כ ש' ללמוד מזה הדוא הם שראוי לשמוח בו ע"ש. [ד] וראיתי בש"ח (ואספת דינים, מערכת א"י, אות ו'), ששלח לחכמי טבריה שבדורו, לבאר ענין שריפת הבגדים וזה אשר השיבו

אשור אלמא להגפסוהו באיין שמוע שבה

לו, על מנהגם בכל שנה בפסח שני לבוא לקבר ר"מ בטבריה, שפעם אחת עשו שונת בית המדרש שם בשמחה גדולה, וקבלו ע"ע לעשות כן בכל שנה, וכותבים "ולקבע יום זה להרבות בשמחה, ומדליקים המנורה, ובראשה מלא הספל מלא שמן זית, וקורויו בגדים מהם ממקיימים... וכן יש מביאים איזה בגדי רגמה אשר לא יצליחו למלאכתו, ושריפתן היא תקנתן... הלהלות אור... ונודר מתנתו לזי לקופה של צדקה ותופשי התורה... ואם ירצה להעלות על המוקד בגד יתה, הממונים מדומעים, כי לא נכון לשורפו במדורה, ומקדשו, ומוכרים אותו, ומחלקים ממונו לעניים לכבוד הרשב"א... היה מבואר שאדרבה נמנעו מלשרוף בגדים שלמים שיש בהם משום לז תשחיית. ומוסיפים שם חכמי טבריה, ע"ד ריבוי השמחה, שאין לתפוס על ההוצאה לזה, דומיא דשמחת בית השואבה, ד"העלה על הדעת לומר שהיו עוברים ח"ו על כל תשחיית ריבוי השמן שהיו נותנים להרבות אורה? דבר זה מעולם אדם לא אמרה, אלא כל מה שהאדם עושה להנאת גופו או ממונו או הנאת רצונו, אין מה משום לז תשחיית, כמ"ש הגאון חקרי לב (במהדו"ב ח"ד סי' י"א), והגם ששם (בסוף הסימן) פסקה במה שמעו שבצפת מדליקין בדברים יקרים בהילולת רשבי', וכתב שלא מצא בזה שום היתור... אלא אאמין שהראשונים נהגו כן, והמנהג שנתרב מחדש, דאפילו בשמחת בית השואבה לא היו מדליקין כי אם מבלי ממנסי הכהנים...".

וחכמי טבריה משיבים על טענה זו, "הנה אמת שגם האחרונים לא נהגו כן, והמגיד לו טעה בדמיונו...", ע"ש בדבריהם אשר מבואר דודאי נהגו בכל תשחיית ובגדים, אך בשמן לצורך ריבוי השמחה, כפי הנראה מדבריהם ולא נמנעו מהלהבות. אלא שכל זה נכון לגבי אתריה דרשבי' וצפת הנשקפה אליו, אבל שאר מקומות, לא שמענו שיהיה מצוה בדבר, ובפרט שאין רואים שיליד התשב"ד המה נפוצים בכל הארץ לקושש ענין למדורה, מבלי לדעת את טעם הדיבר, וכמה מוסכלים של גזל והבלות עלולים בזה, כאשר הסנין העיד. אשר לכן נראה לכאן שאין ענין מצוה להוציא הוצאות להבעיר המדורות, ודי בקרשים ובעצים אשר להבעירה עומדים.

קצת מצוה בהדלקה לכבוד רשבי' בשאר מקומות
[ה] אמנם ראה זה חידוש מצאתי בקובץ תשובות (למרו הגרי"ש אלישיב זצ"ל, ח"ג סי' כ"ז), שנשאל שם בדבר ארון קודש שפיקוהו, ולא הוכשרו הקרשים לשום דבר, ואין אפשרות לגוננם, ובסוף ובתחתית כתוב: "ולכן נראה שיש למכור את הקרשים עפ"י הגבאים והמפתלים... ופקע קדושתיהו וגם ממשיכה קדושה, ובמחיר שיתקבל יקנו ספרי תהלים לביהל"ג, ואח"כ יש לשורפם, ורצוי להמשיך לשורפם בל"ג בעומר בהדלקת רשבי', והיה רצוי לקיים את האפר לגוננם".

ולכאן משמע מזה דראה סרך מצוה במדורה זו [מעין שאמרו לשרוף את הערובות בשריפה של 'בעיור חמץ'] ודומיא דמש"כ בכעין ח"ל, בש"ת לבי חיים ח"ב סי' כ"ל לענין אבני ביהל"ג שנשרפו, לענין היתר לעשותם כשולחן שעליו יושבו את המצות לפסח, שמותר, ע"ש.

תשובה ל"חילוק דבנן"

בתשובה לשאלה, בהא דכתבי (ויקרא כ"ד י'), "ויצא בן אשה ישראלי והוא בן אשה מצרי בתוך בני ישראל ויגזו במחנה בן הישראלי ואיש הישראלי, ופרש"י, "בתוך בני ישראל. מלמד שנתגייר". דמשמע שידנו כגוי שנתגייר. ומאידך איתא ביבמות (מ"ה ב'), "והלכתא, עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל, הולד כשר, בין בפנייה בין באשת איש". והרי כאן אמו של האיש מצרי, שלומית בת דברי, ישראלית היתה, ולמה הוצרך להתגייר.

הרמב"ן (ע"ה ט"ז) כתב: "ומ"ש בת"כ בתוך בני" מלמד שנתגייר, אינו שישטרך בגירות, אלא ככל ישראל שנכנסו לברית במילה והוצאת דמים בשעת מנו תורה (ע"י ריביתו ט' א), אבל נתכוונו עומה, שהלך אחרי אמו ונדבק בישראל, וזה טעם בתוך בני" שהיה יורה, ולא רצה ללכת אחרי אביו להיות מצרי". וב'מושב אקנים' מבעלי התוס' כתב כעין דברי הרמב"ן שהוצרך

חידושים שיש נזכרו אצל גדולי הפוסקים, הרמ"א, המ"א והמ"ב. אמנם המנהג שמביא מהר"ח לעלות לקבר רשבי', מביא גם ב'עטרת אקנים', ש'שמנה א"י שנוהגו לילך על קבר רשבי' ור"א ביום ל"ג בעומר, ושחטם מפני שמקום קברותיה היה ידוע יותר משאר מקומות, וכיון שרשבי' גדולי המדי ר"ע, והשמחה על ידם נתגלגלה וכמש"ב בת"ס ח"ה ל"ג, ע"ל ע"ש, ואח"כ נתוסף שכנאה עוד מנהגים של שמחה וכו"ב".

ושמענו שגם הגאון רבי הלל זקס שליט"א, שביאר הטעם של מה נהגו בני הישיבות לדלוק לעשות שום ענין ביום זה, זולת מביא כ"מ ברמ"א ובב"א, וגם המ"ב לא מוכר יותר מזה, ובודאי שהיה היו יוסעים אדוקא בל"ג בעומר למירון מפני שמקום קברותיה היה ידוע יותר משאר שהיוספי יורה, וזוהי טוהה ומרס, מצויים אצל לעשותם ככתבם, גם בעת לבחור סודם, לעומת אצל הענין שצדקתו עליון, ועל עולם למירון ששמו חס ותלמידיהם, שמום שידעו סודות התקונים שאפשר לעשות ביום סמויים במקום סמויים, אבל דורות אחרונים שאי יודעים כלל וכו', עלולים יותר לקלקל מלתקן בזה ונמש"כ במנחת יצחק ח"ה סו"י [ג].

[ד] האמורר לנבי בני הישיבות לדלוק, הוא רק בל"ג בעומר, אבל לעת צורך נסעו, כידוע שגון הגרי"ש שליט"א גדולה שמתפללו בעבורו, ויבנם שן הגרא"ם ש' זצ"ל ועוד, כי אמר שח"ח אפרים בידו מאלו מירון הגר"ח, ששם מקום מיוחד להקבל תפילות, וכן עוד הרבה גדולי תורה נסעו לעינות מומונטה אל דוקא בל"ג בעומר. וע"י 'בארות רבינו' שם, הכותב בשם הסתיפיר, "אלב המקובלים רשבי' שובו ביתו מכל תנאים, כי הוא גילה את תורת הקבלה... לכן עושים המקובלים שמחה והילולא... ועיקר הנוסעים בל"ג בעומר, הם החסידים והספרדים" ע"ש.

ועל תלמידו של החפץ חיים, הגרי"ש בל"ג בעומר, מסופר בספר 'הצדיק ר' שלמה' עמ' קי"ז) "קודם שנטע למירון בל"ג בעומר, אמר לי, שכל קברי צדיקים אצלו שוים, רק שכתב עליו הודמנת לטעמו, ולא סבל ענין ההדלקות אשר ש בהן טענות של התח"ע עליהן... וכאשר חזר אמר לי, לא יודעים אם עושים טוב, פעמים חושבים שזה טוב... והכל עת היצר, כי בעצם עושה למעלה, ופעלים הכי יותר ע"י הגמרא עצמה..."

ועל התעמולה לזכרם האחרונים לריבוי נסיעות לקברי צדיקים, רגיל היה הגרי"ש הורביץ זצ"ל, ר"י אופקים, להביא את דברי רבו הגרי"ש מאיר זצ"ל "ותרת משה מה הבורה, לא מפי הקבורה - קונט" עקב רב" עמ' 33.)
[ה] ראה ר"ה ויבגר שליט"א, ומתלמידי מרן אלישיב זצ"ל, שאלו האם לנסוע למירון בל"ג בעומר, והשיבו מרן: "זאת תורה היא ללמוד, ולא לנסוע למירון" (ראה אמרי האיש ח"ג עמ' תל"ג). וידוע מה שסיפר נכדו, שמעולם לא היה מירון (וכידוע שהשאור ר"ע יעקב ע"ד ד"א תנין עליו שהתיר לו גם שבילי חר"ו, ומפורסם שבועדו מתחמתם לאורו של זקני תלם, והעידו שרשימות בניגנים אל דוקא בל"ג בעומר למירון מפני שמקום קברותיה היה ידוע יותר משאר שם ועושין כן בחבורות עם שמירת דגרים וכו', והלואי שכל העולם לבחור ביום ל"ג בעומר היו נהגים עם כאוות קהלות להיות נשמרים מכל פירצה רוחנית, וד"ל.)
2 בארות זקנים הקה"י, ח"ב עמ' צ"ו, כותב: "אמר לי מור"י, מהו הסתפדים וירבים דברים קי"ב ערך, כגון בגדים יקרים וכו' לתוך המדורה בל"ג בעומר במירון, זה משום שחושבים שמביאים קרבן, ואסור לדבר".
3 בתוספתא פ"ו דשבת ח"א איתא, "המרקד שלחבתה ה"ז מדרכי האמורר", ובש"ת רבבות אפרים ח"א עמ' כ"ב, מעורר לפי"א איד מורת לקוד סביב המדורה, ומתוך ע"ד דברי רבינו יב"ד סוס"י ק"ח, דשמו שמענו לחו לאיש, שדבר שלא לזכר בתלמוד אלא בתוספתא בניגנים אלו, איך לחוש, דאל"כ לא היה שתיק תלמוד איתניהו. 4 וכידוע שהגרי"ש העלה ר"א, רב"צ, צפת, חובר קונטרס שקרא "כבוד מלכים" להגן על המירון, לאחד שקבל מכתב מ"ח מירושלים ששם אצלו תגר על המנהג (וראה גם דברי נכדו הר"ג ר"א"ו העלה זצ"ל, בס' "הרב המנהיג והרופא" עמ' 206-203), ורבים נוספים יצאו לחיץ על המנהג, ע"י פרסו יוסף בראשית י"ב (כ"א), בשם השאוות חזקן, ומצינו כי לשו"ת שם אריה או"ח ח"א י"ד, ושם (כ"א) מצינו עוד לשו"ת אורינו תליתאי סי' נ"ב.
[ו] הרבה טעמים נאמרו, ואפשר אולי להוסיף טעם עפמי"ש בשבת ל"ג ב', כשיצאו מהמעה, כל מה שראו נשרף, ומשום דמתיחא חיי עולם

סיפור ושאלה בעידו?

המשך מעמוד הקודם

וזאת משום שסטודנטים מחפשים לשכור דירה רק לכמה שנים, ואינם חושבים לל על כיוון של רכישה. אלא שבכל עסק צריך סייעתא דשמיא, ובעסק זה משמים רצו וביסודי, אזי לא רק שהעירייה תססה שהוא חילק את הדירה, דבר הנוגד את החוק, והענישה עליו קובלנה על כך, וחייבה אותו להרוס את הכל ולחבר את כל היחידות לדירה אחת. ולשלם עוד קנס, אלא שבאותם ימים הוחלט על הקמת 'מעונות סטודנטים', כך שניתן זמן קצר צללו מחירי הדירות למטה, מחמת שעם סיום בנותן המעונות לא יהיה ביקוש לשכירות דירות באזור, ובעקבות כך אף חלה הוזלה משמעותית במחירי השכירות. לבערו הרב של ר' לייזר, לא הייתה בידו ברירה אחרת והוא מיהר למכור את הדירה לפני שמחירה ירד עוד, וקיבל עליה כשני שליש מהמכיר שקנאה, למרות שהשקיע בה עשרות אלפים בשיפוץ, ויצא בנוק גדול וחובות עצומים.

לימים טען ר' לייזר, שכל ההפסד העצום הלזה היה לטובתו, שהרי יאילו והשקעתו הייתה מצליחה, היה עליו להיות בכל עת במשא ומתן עם הסטודנטים והשוכרים, שלצערינו רובם ככולם ריקים ופוחזים החיים כבהמות בתוך הבלי העולם הזה ואין להם כלום בחיי הבלים, והתעסקות זו עממה בודאי שהייתה משפיעה עליו לרעה, ומי יודע לאן היה מגיע מזה, ובזכות נפילתו זו הצילו ה' מכן, והוא נשאר ספון בבית ה' כל ימי חייו.

עיומת זאת ההשקעה של ר' דוד הניבה פירות טובים. לאחר לעולם שנים בהם דמי השירות כיסו את תשלומי המשכנתא ואף הרבה יותר ממנה, הצטבר בידו סכום הגון, יחד עם הסכום שהמשקיע לחסוך מהמשכורות שלו של בני ביתו, נודע לו על דירה נוספת באותו בנין שבעליה עברו לעולם שכולו טוב, ויושרים מוכרים אותה במחיר מצויא. הוא עוד בדיקות מקיפות על הדירה והזכויות הירושיים, ושהתברר לו שמדובר בדירה טובה ושמורה, ואין כל בעיה בבעלותם של הירושיים, הלך לשלם את ש'לט"א לקבל את ברכתו, לאחר שהשיב שהתייעץ עם יהודי ירא שמים, אמר לו מרן ש'לט"א שח"ל לימדונו שלא כדאי לעשות את כל העסקים במקום אחד אלא לשלם, לחלק אותם לשלוש מקומות שונים, שאם חללה יארע ע"ד מה לבנין, שלא יפסידו את כל כספו. ר' דוד השיב למרן ש'לט"א, שמלבד ביתו שנמצא במקום אחד, וחלק מספרו מופקד בקופת גמ"ח, גם השקעה זו מחולקת, שמתמת שוהא לקח משכנתא לקניית דירת אלו, הרי שיש לו עליהם 'ביטוח נכס'. כששמען כן מרן ש'לט"א יברכו שיצליח במעשיו. ר' דוד עשה כן, הוא לקח משכנתא נוספת מהבנק ויחד עם הכסף שהיה בידו רכש את אותה דירה שלישיית.

באחד הימים פגש הלל את ר' דוד והתחיל לספר לו כמה הרוויחם כל אלו משקיעים אצלו. והוסף ואמר לו, שאילו הוא היה משקיע אצלו את הכסף באותם ימים, מלבד מה שלא היה צריך לטרוח כלל סביב כספו, כיום הוא כבר יכל לקנות בנין שלם של משכנות אלו. ר' דוד הודה לו על מה שהוא חושב עליו, וכמובן שלא התפתה לדבריו.

לא עברו שלוש שנים נוספות, ובמעשהו בראשונה ובשניה, כך רכש ר' דוד גם את הדירה הרביעית בבנין, אלא שאחרי שהיו לו ארבע דירות בבנין אחד, שהם מחצית מהדירות, בתחייבות עם רבו החליט שלא ישכיר את הדירות אלא רק לדיירים שומרי תורה ומצוות החרידים לדבר ה', שיש בך מעלה גדולה ומצוה מיוחדת לסייע לשומרי התורה והמצוות שהיה להם מקום ראוי לגור בו. החלטה זו לא הייתה קלה, אחרי שכמה חודשים הדירות עמדו ריקות, שבהם היה לו לשלם עליהם מסכספו את מלוא תשלום המשכנתא. בחסה ה' עליו, מוחדש לחודש התמטע הנסיון, עד שבתום מחצית השנה היו כל ארבעת הדירות משכורות למשפחות שומרי תורה ומצוות, ומחצית מהם היו אף בני תורה מפלים.

כשנודע לר' דוד על דירה נוספת ב'בנין שלו' העומדת להתפנות, הוא רצה מאוד לרכוש, אבל בפועל לא הייתה לו אפשרות כלכלית לכך. על כן חשב בליבו לחפש אחר יהודי שומר תורה ומצוות שישוכח את הדירה, וכן רובו של הבנין יהיו תושבים שומרי תורה ומצוות, שדבר כזה משפיע מהרה על כל האזור כולו.

באותה עת הטרדוהו מחשבתו הבל, אולי אם הוא לא היה מקפיד על שוכרים שומרי תורה ומצוות, לא היה מפסיד את אותם עשרות אלפים שהפסיד מחצית שנה שלא היו לו שוכרים, ואם היה לו את הכסף הזה עדיין בידו, היה יכול לקחת הלואה בנקאית נוספת ולרכוש את הדירה החמישית. בכך רב דחה ר' דוד את מחשבותיו הללו, באימרו שהם עשיתו כדת וכראוי, ועל פי הכוונת של הרב שלי, הארנו שבדאי שאי אפשר להפסיד מלעשות רצון ה', ויתכן ובעוד זמן מה אבין מדוע ה' סיבב כך את הדברים.

כסופו של דבר נקנתה אותה דירה בידי הלל חברו במחיר מוזל, ולאחר שהשקיע בה שיפוץ נרחב הוא מכרה בכמעט כפול,

כמחיר דירה מוצפת בבנין חרדי. הקונים שהיו הורים שמריו תורה ומצוות שהשיאו את לדיהם, וכך שאת הדירה לזוג הצעיר שבאו להתגורר במקום, כך שכעת רוב הבנין היה ממשפחות שומרי תורה ומצוות. באותה עת שוב פנה הלל ל' דוד והראה לו כיצד הוא עושה בכתב פוליה, ואילו רק היה משקיע אצלו את כספו, כמה היה מוסף להרויח בלא טרחה וטרדה.

המצב בבנין היה, שבכל עת השכנים החדשים כיבדו את הותיקים ובלו נכנסו עמהם לל ליוכחים אלא רק דיברו איתם כבבדו ובענימות, בכל זאת הותיקים החלו להרגיש במקום שלא בנוח הם ידעו נאמנה שרדכם ככל למו וקניאו בשכניהם על חייהם הטובים והנעימים, יחד עם הרוגע והשלוה המיוחדת שישנה לעבדי ה' ושמורי מצוותיו והמבטאיים בו בלבב שלם.

משלושת השכנים שנשארו, שנים מהם חיפשו להחליף את דירתם למקום אחר פחות דתי, בו לא ירגישו בכל עת רגשי אשמה ורשע, ואילו להמשיך לחיות כבהמות. ותפילותיהם של חמשת שכניהם התקבלו לפי ה' ור' דוד הצליח לסייע בעדם למצוא דירות אחרות בשכונה מרוחקת, ולמכור את דירותיהם, שכאחת מהם הוא רכש לעצמו במטרה להשכירה, ואת השניה הציע לאחד מידידיו וקצאמו לבנו שנישא לאחורנה. כך שהבנין הפך להיות כולו חרדי, מלבד קניש אחד שהתגורר בגפו בקומה הכניסה.

לאחר שנים הבין ר' דוד מדוע מנע ה' ממנו את קניית הדירה החמישית. התברר שבאותה דירה באו להתגורר זוג צעיר, שהחלטו להצטרף ליהודי נמרץ ברוחו, וכשראה את העובדה הגדולה של המציאות הרוחנית בשכונה, ובטסת חלפה ראושנה' שלהם, כבר הפנה את כל מרצו להקמת בית כנסת לבני הישיבות שבאו להתגורר בשכונה, ופעל להביא את אחד מחשובי הרבנים שישבו כמה פעמים בשבוע למסור להם שיעורים ולהורות להם את הדרך אשר ילכו בה.

המציאות של בנין שרובו ככולו חרד לדבר ה', גרם שתוך זמן קצר הגיעו לאזור עוד עשרות רבות של משפחות חרידים לדבר ה', ובית הכנסת הקטן צמח וגדל, הקהילה התפתחה, הוקמו במקום גני ילדים ולא רחוק היום מקמת תלמוד תורה לבנים ובית ספר לבנות. ומלבד רוחו הרוחניים העצומים של ר' דוד שהוא זכה להפוך מקום חולני למקום שונה, עוד הרויח שמחירי הדירות הוכפלו ועממה גם דמי השכירות, כך שתוך שנים לא מרובות, כשהשיא את ילדיו, יכל לעמוד בכבוד בהתייבקות, כשנמכר את אחת דירות המשפחות מתאמתו לאחיי התיבות, והקהילה, ובמעות שקיבל מימן את כל הוצאות נישואי ילדיו הרבים שחננו ה'.

כל אותם שנים המשיך הלל בעסקיו הללו, כשמהם כמה פעמים כבר הסיפק להסתכך ולפשוט רגל ולהפיל עמו עוד עשרות משפחות, שלא ראו אפילו את הקרן שהשקיעו אצלו, ובכל פעם מחדש כשהחליט שוב בעסקים אלו, שנמצאו תמימים או שוטים שחזרו והפקידו אצלו סכומי עתק, שפכי הנראה היצר של הלואה בריבית הוא כה עצום, שמצליח להפיל בקרבו אנשים הנראים כחכמים ובנונים.

הדבר שהצליח את הלל בכל אותם פעמים שהסתכך ופגש את הרגל, שלא זרקוהו מביתו, שביטו הגדול ורחב הידים כלל לא היה רשום על שמו, אלא היה נחשב לרכושה הפרטי של רעייתו, כך גם היה בניהול הכספים, שרעייתו החזיקה חשבון בנק פרטי שבו נכנסה משכורתו וממנה התפרנסו, ואילו בעלה החזיק חשבונות בנק לרוב, רובם מעוקלים וחסומים, שהיו רשומים רק על שמו, כך שביטו המשיך להתקיים והוא יכל לחיות בו עם בני ביתו.

לאחרונה החלו עסקיו של הלל שוב לפרוח, הוא קנה בתים ודירות במחירי מצויא ומכרם במחירים הגוונים, ואחת מהעסקאות המזלזלות שעשה היה, שבאחד מבניי המגורים הוא קנה ישירות מהקבלן את הדירה העליונה ואת כל הגג כולו, שטח של כארבע מאות מטרים רבוע, ועוד לפני שהחל אכלוס הבנין, הוא בנה מעל כל הקומה העליונה של הבנין עוד ארבע דירות נוספות, שמבחינה חוקית הם נחשבים כ'טאבו משותף', ומכר את הדירה שקנה ואת אלו את ארבעת הדירות שבנה, כל דירה לאדם אחד, ומעיקה זו הרויח סכום עתק, שאינו שזמן קצר לאחר מכן השקיע את הכסף באיזה עסק שאיל מוצלח, ותוך כמה שנים שוב נפל והפסיד הכל.

הבעיה שיש בדירות הללו שבאטו משותף, שהם אינם קיימים ברשומי העירייה, ועל כן לכל חמשת הדירות יחידו יש חשבון חשמל אחד, חשבון מים אחד וחשבון ארוננה אחד ואף חשבון גז אחד, ובכל עת מצויה היו חילוקי דעות בין חמשת השותפים המחזיקים בכוביות דירה אחת. במיוחד שכאשר את מהשכנים לא שילם את חלקו בחשבון החשמל ובעקבות כך ניתוק לכולם את החשמל, היה ביניהם 'ששון ושחמה'.

ארבע שנים כאלו עברו על חמשת הידיים בהם התחרטו עשרות פעמים על שהתפתו לרכוש דירה עם טאבו משותף. אילו

לזכר את בני החלפה לייזר הפרזה עם פרש"י.

היו יודעים מראש במה מדובר, הם לא היו קונים דירה שכזו גם לא במחצית ממחיר דירה, ובמיוחד שהם שילמו על כך טבין ותקילין, רק כמה אחוזים פחות מדירה נורמלית, כאשר המחיר הסביר לדירה עם טאבו משותף אמורה להיות כשליש ועד חצי ממחיר דירה רגילה.

כשחלפו מעט יותר מארבע שנים, באחד הימים קיבל הדייר של הדירה 'המותן' עם ארבעת הדירות הנוספות, מכתב רשמי מהעירייה, בו הם כותבים שלאחר שנתברר להם דבר הבניה הבלתי חוקית, ועל כן הם פותחים כעת נגדם בהליכים משפטיים על בניה בלתי חוקית ודרשה להיריט כל הקומה. זאת ועוד כתבו לו במכתב, שהעירייה דורשת ממנו לשלם ארוננה מלאה על כל הקומה העליונה למשך ארבעת השנים האחרונות מאז שהבנין נבנה, בתוספת ריבית והצמדה, העולים יחדיו קרוב לשבעים אלף שקלים.

כשקיבל הדייר את המכתב מהעירייה, חשכו עיניו. הוא אסף את ארבעת שותפיו הנוספים לדירה והראה להם את תביעת העירייה ואימייה, והלל ידעו מה לעשות. כסופו של דבר החליטו החמישה ללבוש את תל לדין תורה, שמכר את דירות שאינם קיימות כלל ועומדות להריסה, ועל כן הם מבקשים לבטל את המקח בטענת 'מקח טעות' ושישיב להם את הממון הרב ששילמו לו.

עוממת נפש מרובה נחלו חמשת השותפים בדירה מכל המהלך של העירייה והדין תורה, כאשר לכל אורך הדין טען נציגו של הלל, ששמכרו את הדירות הם ידעו היטב שמוכרם דירות עם 'טאבו משותף', וזה אחד מהחסרונות של דירות מסוג זה. כסופו של דבר פסקו הדיינים שאין כאן מקח טעות אלא שעל הלל לדאוג להוציא רישון מהעירייה על עצם בניית הדירות, ואילו את תשלום הארוננה ושאר הדירות של הנוספות של הדירות הללו, זה אכן חלק מ'המלעות' של דירות ה'טאבו משותף.

כשהלל קיבל את פסק הדין, הוא החל לפעול בקשריו בעירייה כדי שיאשרו את אותה בניה חריגה של הקומה הנוספת, וכאשר האישור והתממה מלבוא, שלח הלל לכבירי העירייה האחרים על תחום זה, מענק מיוחד לכבוד ימי חג הפסח, ועוד לפני 'פסח שני' כבר קיבלו הדיירים את האישור המיוחל.

באות הימים שחשבונו הבנק של הלל היה ריק לחלוטין, ואף לא מצא מי שייפקיד אצלו כסף ממותה אחוזי ריבית, התנגלה לפניו הזדמנות עידוקית מדהימה, לרכוש מפעל מצליח שבעליו מת באופן פתאומי יום קודם לב, ויושריו אינם חפצים להתעסק עמו ולא יודעים את שוויו, ועל כן הם מוכרים את המפעל עם כל המוניטין שלו וכולל את כל שטחו, במחיר הפסד כפחות משוי ערך הקרקע שעליו הוא עומד. הזדמנות עסקית זו יכולה לרומם אותו ולהביא לעשרות מופגלות אילו הוא יהיה זה שירכש את המפעל.

הלל לא רצה לוותר על ההזדמנות, אך ראה עיסקת חייו, אבל לא היה לו מהיכן להשקיע. והזמנתו היא שלצורך השקעה כזו הוא יכל לקבל אשראי מהבנק, אלא שלאחר כל העבר שלו בעיניי המבנק לא חשבונו לתת לו כל אשראי. וסיונותיו הרבים להשיג בדיחיות מפני להשקעה, לא הועילו כלל. גם הבטחתו בדבר אחוזי ריבית כפולים כבר לא שיכנעו אדם, כולם כבר הכירוהו מפניותיו הקודמות.

יום נוסף לא הצלחה מרה בהשגת הממון להשקעה עבר על הלל, ובשובו לביתו עלה לו ריעיון. הוא אמר לאשון ופרש בפניה את ריעיונו, שהם ימכרו את הדירה הגדולה והיפה שהם מתגוררים בה, ובמקום זה ישרכו דירה אחרת למשך כמה חודשים, ובדמי הדירה יוכלו לשלם את התשלום הראשון לקניית המשלם, ולאחר מכן יוכל למכור את המפעל ברווח עצום, ויוכל לשוב לקנות את דירתו ויחזרו למעמדם הקודמות.

רעייתו שמעה את דבריו אך לא התלהבה כמותו, אלא אמרה לו שהיא למדה מבית אביה שאדם צריך לשאול מהי דרך התורה, ובמיוחד בדברים גדולים וחשובים שאין לעשות צעד לפני שנוטלים צעה מן הזקנים, וכך ידעו שחובים שאין לשלם, ועל כן הציעה בפניו שילך למרן ש'לט"א לשאול ממנו עצה ותושיה מה הדרך אשר ילכו בה והממשה אשר יעשו. בצהרי יום שיש האחרון בא הלל בפני מרן ש'לט"א מיד לאחר שסיים ללמוד הפרשה שנים מקרא אחד תרגום עם פרש"י, כאשר החומש היה עדיין לפניו על השולחן. הלל סיפר למרן ש'לט"א את הצלחותיו הכלכליות ונפילותיו בהם הפסיד רבות, ומצבו כיום שאין לו ממון ואין מי שישקיע אצלו, ופרס בפניו את ההצעה העסקית המיוחדת שבאה לפניו, ואמר את דברי רעייתו שהם רוצים לשמוע את דעתו של מרן ש'לט"א על כך ומבקשים את ברכתו.

מרן ש'לט"א הרים אל הלל את עינוי הטהורות ושאל, יקירי, האם אתה מקיים את ההלכה המפורשת בש"ע (אור"ח רפ"ה) ללמוד את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום או פרש"י, וירא שמים ויצא ידי שניהם. אם תלמד את הפרשה עפרש"י, מוטבטני שתמצא מזור ותשובה לשאלתך והכרעה לספק שמציק לך.

מנין בפרשתינו עפרש"י מצא הלל מזור ותשובה לשאלתו?

יואלעסמיני - השאל ומתייען על הכל. לופטעטעטער - הנושה עסקים באויר. אלעספאלטירער - המאבד את כל מה שיש לו. פונגעשפונגעטעטערעניגער - הניצול מעסקים.

תשובה ל"סיפור ושאלה בעידו"

בתשובה לשאלה, מנין בפרשתנו עפרש"י מצא דוד שמה דוד תשובה על כך שבעצירתו כשעדיין לא ידע על יהדותו, הוא שבר וניתץ והשחית בית הכנסת, וכפי שרבי זלמן יעניץ לו, שיעשה כדרך התשובה שאמר ב'בא בו בואס להורדוס, שיבנה את בית המקדש, ולמרות שלכאורה אינו יכול לעשות כן, שהיו בידי השלישי יד משמיה בניו ומשוללו. זאת מדברי רש"י, ע"פ, "ובקצרה יד קציר ארבעה אל הנקלה פאת שדך בקצרו ולקט קצירך ולקט לקטני ולקט תבוע אגז את ה' אלהיכם", וביאר רש"י, "ובקצרה. חזו ושהו לעבור עליהם בשני יאיון. אמר רבי אבדימיס כ"ב, יוסף, מה ראה הכותב ליתנה באמצע הרגלים, פסח ויצרת מכאן וראש השנה ויום הכפורים והחג מכאן, ללמדך שכל הניתן לקט שכחה ופאה לעני כראוי, מעלין עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב קרבנותיו בתוכו". מבויר בדברי רש"י, שגם בימינו יכול להגיע לדרך התשובה של בני נוסא, לבנות את בית המקדש, על ידי נתינת לקט שכחה ופאה לעני כראוי, שמעלה עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב קרבנותיו בתוכו.

תשובות לשאלות המתפרסמות בעלון זה, יש לשלוח בכתב ברור וקריא, בצירוף שם, כתובת וטלפון, עד ליום ג' בשעה 23.00 בלבד לפקס' 08) 974-1115 (מח"ל: עקידמות ב' 972 + (24 שעות) [או למייל ichudbchidud@gmail.com] - **כתובת מייל חדשה על יום ב' לבעיר בלבד**

הפרסים לשבוע זה: ספר "קובץ שיעורים" ב"ב. **עוד ארבעה זוכים נוספים,** כל אחד בספר "יחודשי רבינו מאיר שמהה עמ"ס ברמת". **הפרס לשבוע זה על "סיפור ושאלה בעידו" - שני זוכים.** כל אחד בספר "שישנות העמקים לבעל הפמ"א".

<p>שמות הזוכים לשבוע פרשת אחי מות קדשים התבטן א' התב"ח</p> <p>כהן מ - מודיעין עילית - ש"ח שרידי אש, ב"ב. קשש א.י - בני ברק - שבתא דינוקא. ונדורולה י.א. - מודיעין עילית - שבתא דינוקא. אלפסי א. - תל אביב - שבתא דינוקא. נייחה ש. - בני ברק - שבתא דינוקא. מועלים י. - ירושלים - תיבת נמא עה"ת. גוטסמן י. - מודיעין עילית - תיבת נמא עה"ת.</p> <p>הודעה נשלחה ותשלח לזוכים. (במהלך החודש הקרוב)</p> <p>ichudbchidud@gmail.com</p>	<p>תקופת נסיון, ניתן לקבל כל שבוע את העלון בפקס או באימייל (ללא תשלום). המעוניינים לקבלו, ישלחו את שמינם וכתובתם בכתב ברור, בתוספת מס' טלפון ליבורים, לפקס המערכת או למייל: ichudbchidud@gmail.com</p>
--	--

© כל הזכויות שמורות ל"איחוד בחידו" ולרבנים הכותבים - מודיעין עילית - ארץ ישראל